

Vragen webinar 21 januari – Inwoners

Vraag	Antwoord
Waarom is het toegestaan om schadelijke stoffen uit te stoten?	Bedrijven die milieubelastende activiteiten verrichten, moeten op basis van de milieuregelgeving een vergunningaanvraag indienen of een melding doen bij de overheid. De afgegeven vergunning geeft de grenzen aan waarbinnen het betreffende bedrijf de activiteiten kan verrichten.
Zijn de vergunningen al aangepast naar aanleiding van het vorige onderzoek?	Het huidige uitvoeringsprogramma van de OD NZKG: 'VTH Tata Steel' (Vergunningen Toezicht en Handhaving) heeft een looptijd tot eind 2022. Hier maakt de actualisatie van de vergunningen onderdeel van uit. Medio 2022 wordt over de voortgang van het programma gerapporteerd. Het aanscherpen van de vergunningen is ook na 2022 een doorlopend proces. Als gevolg van nieuwe ontwikkelingen, nieuwe normen en wetswijzigingen.
Zitten er aan het aanscherpen van de vergunning ook sancties verbonden? Worden eventuele overtredingen dan harder aangepakt?	Door het aanscherpen van de vergunningen worden de voorschriften van de vergunning strakker en ook beter handhaafbaar. Een overtreding is het niet voldoen aan een vergunningvoorschrift. Na constatering van een overtreding van een vergunningsvoorschrift wordt naar rato van de aard van de overtreding een handhavingstraject ingezet.
Op basis van welke data wordt vastgesteld dat Tata zich aan de vergunning houdt?	Tata Steel dient jaarlijks een meetplan in dat door de OD NZKG wordt gecontroleerd. In dit meetplan is bepaald welke bronnen met welke frequentie moeten worden gemeten. Dit resulteert in het volgende: sommige bronnen worden continue gemeten, andere bronnen jaarlijks of driejaarlijks. De metingen uit het meetplan worden naast de vergunde waarden gelegd. Als daaruit blijkt dat een overschrijding plaatsvindt, kan handhavend worden opgetreden.
Komt er nu extra onderzoek naar de vergunningen omdat er een gat zit tussen de werkelijk uitstoot en de berekende uitstoot?	Met dit rapport is <u>niet</u> gekeken naar de vergunde uitstoot van Tata Steel. Met dit rapport is gekeken of op basis van de gegevens van het luchtmeetnet en het elektronisch Milieujaarverslag bepaald kon worden welke uitstoot bij welke bron vandaan komt. Het geconstateerde verschil tussen meting en berekening betekent niet dat de leefomgeving meer vervuild is dan eerder gedacht. Het geeft aan dat de precieze bron van herkomst niet goed te herleiden is. Onder leiding van de provincie Noord-Holland zijn de experts van het RIVM om tafel met de experts van Tata Steel, de Emissiespecialisten van de OD NZKG en experts van het ministerie van I&W en de Inspectie Leefomgeving en Transport. Doel van deze zogenaamde expertsessies is meer zicht krijgen op wat het verschil tussen gemeten (luchtmeetnet) en berekende (elektronisch Milieujaarverslag) kan verklaren. Op basis van eerdere rapporten is reeds een proces in gang gezet van aanscherping van de vergunningen van Tata Steel.

Alle meetresultaten over b.v. 2014 t/m 2020 voldoen aan de wettelijke grenswaarden. Moeten deze grenswaarden in de vergunningen dan niet drastisch naar beneden, omdat er nog steeds sprake is van hoge concentraties in de lucht?	Met het RIVM rapport van april 2021 hebben we geconstateerd dat jaargemiddeld de luchtkwaliteit in de IJmond voldoet aan de geldende wettelijke normen. We constateerden toen ook dat gezondheidkundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden. Verder is er in een gebied als de IJmond sprake van pieken en cumulatie. Aan de wettelijke eisen wordt voldaan, maar dat betekent niet dat er automatisch een gezonde leefomgeving is. In de IJmond is sprake van cumulatie en pieken. Wij vinden daarom dat wet- en regelgeving moet worden aangescherpt waarbij gezondheidkundige normen meer als uitgangspunt worden genomen. Waar een nieuwe norm dan moet komen te liggen is een discussie die we met elkaar – niet in de laatste plaats met het Rijk – moeten voeren. Wat je als maatschappij acceptabel vindt (qua impact op milieu en gezondheid) is voortdurend in beweging en onderwerp van discussie. De rapporten die zijn opgeleverd benadrukken de noodzaak van het voeren van die discussie. Gesprekken hierover met o.a. het Rijk vinden momenteel plaats.
Hoe wordt er omgegaan met klachten die binnenkomen en bepalen die mede hoeveel actie wordt ondernomen?	Na het indienen van een overlastmelding krijgt de indiener een email met een zaaknummer. Hiermee kan de indiener de voortgang van de melding online volgen. Na deze registratie gaat de inspecteur met de melding aan de slag. Op basis van de bevindingen van de inspecteur, en zo nodig onderzoek ter plaatse of het opvragen van nadere gegevens, kan een toezicht- of handhavingstraject worden ingezet. Binnen 5 werkdagen krijgt de indiener een reactie over de afhandeling van de melding.
Krijgt Tata bij een overtreding dwangsommen opgelegd? En hoe wordt dit bepaald?	In Nederland houden we risicogestuurd of steekproefsgewijs toezicht; op basis van de inschatting van de risico's schalen we het toetsniveau op of af. Wanneer de OD NZKG daadwerkelijk overtredingen constateert, zijn er verschillende instrumenten voor de handhaving. Op basis van vastgesteld beleid, de handavingsstrategie, wordt de inzet van de handavingsinstrumenten bepaald. Het opleggen van een last onder dwangsom is een middel om een gedane overtreding weer ongedaan te maken.
Hoe wordt er gehandhaafd als blijkt dat Tata zich niet aan de regels houdt?	Een overtreding is het niet voldoen aan een vergunningvoorschrift. Na constatering van een overtreding van een vergunningsvoorschrift wordt naar rato van de aard van de overtreding een handhavingstraject ingezet.
Waarom is er geen verplichting om de Kooksfabriek te sluiten vanwege de PAKS?	De sluiting van Kooksfabriek 2 is door Tata Steel voorzien als onderdeel van de omslag naar productie op basis van waterstof (groen staal) voor 2030. Er is geen wettelijke grond om de sluiting van Kooksfabriek 2 af te dwingen. Wel wordt er een pakket van maatregelen doorgevoerd bij de Kooksfabriek 2 wat moet leiden tot minder emissies.
Hoe kan het dat omliggende bedrijven geen emissieregistratie hoeven te doen?	De verplichting tot het bijhouden van een emissieregistratie volgt uit nationale wetgeving. Daarachter ligt weer een Europese verordening. Niet alle bedrijven zijn wettelijk verplicht een emissieregistratie te voeren. Dit betekent overigens niet dat er geen emissie-eisen gelden

	voor bedrijven die geen emissieregistratie hoeven te voeren. Emissie-eisen kunnen via een vergunning worden vastgelegd. Op basis van de vergunning (bijvoorbeeld via een vastgesteld meetprogramma) kan worden gecontroleerd en indien noodzakelijk gehandhaafd.
Hoe worden de afspraken met Tata gemonitord terwijl het RIVM niet goed kan meten waar de vervuiling vandaan komt?	Het RIVM heeft een verschil geconstateerd tussen de meetresultaten van het luchtmeetnet en de registratiegegevens van Tata Steel. Dit verschil wordt nu eerst onderzocht. Als gezamenlijke overheden is ons er veel aan gelegen de leefomgeving in de IJmond te zien verbeteren. We zetten daarom vol in op verbetering vanuit de mogelijkheden die ons eigen instrumentarium biedt, maar zien ook scherp toe op de uitvoering van de Roadmap+. Momenteel werken we samen met het Rijk, de Inspectie Leefomgeving en Transport en Tata Steel aan de wijze van monitoring van de uitvoering van de maatregelen en de effecten daarvan.
Wordt de vervuilde grond ook schoongemaakt?	Het is vooral belangrijk om uitstoot zo veel mogelijk te voorkomen. Sommige vormen van vervuiling worden ook opgeruimd. Tata Steel maakt bijvoorbeeld huizen en auto's in de omgeving op verzoek schoon. Dit rapport gaat over de herkomst van neergedaald stof en stoffen in de lucht en het gaat niet over de bodem (onder het grondoppervlak
Hoe zit het met de windturbines van Tatasteel? Heeft dit onderzoek consequentie voor deze windturbines en de verklaring van geen bedenkingen?	Hier is twee keer onderzoek naar gedaan. In beide onderzoeken is geconcludeerd dat windmolens niet of nauwelijks effect hebben op de verspreiding van (fijn)stof vanaf Tata Steel.
Welke acties kunnen wij op korte termijn verwachten ten behoeve van het naar beneden brengen van de uitstoot?	1. Wij hebben het ministerie van I&W gevraagd te kijken naar het huidige wettelijke stelsel voor de registratie van emissies. 2. Wij beoordelen momenteel in hoeverre het technisch haalbaar is om op een betrouwbare manier met name diffuse emissies te meten. 3. Wij werken aan de monitoring bij en rond Tata Steel. In dat kader wordt de emissie van de Kooksfabriek 2 dit jaar al extra gemeten. 4. Momenteel loopt de besluitvorming over de pilot 'hoogst blootgestelde locatie in de IJmond'. Het Rijk moet hier nog over besluiten. De pilot is in het kader van het 'Schone Luchten Akkoord'. Een onderdeel daarvan is een nader bronnenonderzoek. Het laatste RIVM rapport, degene besproken in de webinar, nemen wij mee bij de verdere uitwerking van dit onderdeel van de pilot. 5. Op basis van dit RIVM rapport beoordelen wij de in de Roadmap+ geformuleerde emissiereductie doelstellingen. Vervolgens gaan wij met Tata Steel in gesprek over de doelen en monitoring van de Roadmap+. 6. Het luchtmeetnet in de IJmond wordt geëvalueerd. In dit traject wordt de tweede aanbeveling van het RIVM meegenomen. De tweede aanbeveling houdt het volgende in, p.106 van het rapport: 'Als op basis van data uit het luchtmeetnet meer inzicht is gewenst in de bronbijdrage van specifieke bronnen, dan is een andere meetstrategie nodig.' 7. Tata Steel heeft op basis van de minimalisatieverplichting een ZZS inventarisatie aangeleverd bij de OD NZKG. ZZS betekent 'Zeer

	Zorgwekkende Stoffen'. De minimalisatieverplichting is in het Nederlandse milieurecht de plicht van een bedrijf om te proberen deze emissie te voorkomen of anders zoveel als mogelijk te verminderen. In vervolg op deze inventarisatie heeft Tata Steel ook een vermijdings- en reductieplan bij de OD NZKG aangeleverd met maatregelen om de emissie van ZZS-stoffen te minimaliseren. De OD NZKG legt de laatste hand aan de beoordeling van het ZZS-vermijdings- en reductieprogramma en het ontwerpbesluit voor de Pelletfabriek (onderdeel van het traject om de vergunning aan te scherpen) en de beoordeling van het ZZS-vermijdings- en reductieprogramma. Er komt ook een aanpak voor 'de open bronnen van de Grondstoffenlogistiek' op het Tata terrein. Open bronnen zijn bijvoorbeeld opslaglocaties. 8. Wij zetten, vanuit de eigen bevoegdheden, ten volle in op aanscherping van de vergunningen van Tata Steel. Het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving van de ODNZKG beschrijft deze inzet. Waar dat kan, scherpt de OD NZKG de voorschriften aan. Bijvoorbeeld naar aanleiding van de ZZS inventarisatie en de beoordeling daarvan. Zie hiervoor punt 7. Die beoordeling wordt momenteel door de ODNZKG uitgevoerd.
Waarom hebben we in Nederland een staalfabriek nodig? Kan dat niet elders in Europa?	Daar gaan wij niet over. De aanwezigheid van Tata Steel is een gegeven.
Wordt er nog verder onderzoek gedaan naar de herkomst van bronnen?	Wij erkennen het belang van een zo goed mogelijk inzicht in (de bronnen van) emissies van het gehele Tata Steel terrein. Over de wijze waarop wij met de eerste twee aanbevelingen van het RIVM omgaan, willen we samen met onder andere de IJmondgemeenten, het Rijk, het RIVM en bewoners het gesprek voeren. Het luchtmeetnet wordt dit jaar geëvalueerd waarbij we de aanbevelingen van het RIVM betrekken. Daarnaast bezien we welke balans aan te houden. Aan de ene kant preciezer meten en kennis vergaren over emissies. Aan de andere kant inzetten op (handhaven van) de realisatie van maatregelen die de emissies beperken.

Zijn PAK-deeltjes fijnstof of grofstof?	PAK zijn chemische stoffen die zowel in fijnstof als grof stof deeltjes kunnen zitten. Het fijnstofdeeltje of grofstofdeeltje is zogenoemd de drager van PAK.
Worden er vaker zulke grote verschillen gemeten tussen de feitelijke meting en het model?	Dit is de eerste keer dat we zulke berekeningen hebben gebruikt om stoffen die gemeten worden op het luchtmeetnet te herleiden naar een bron.
Zijn de metingen van het project Hollandse Luchten niet meegenomen?	Nee. Dit onderzoek richtte zich op metalen en PAK. In het project Hollandse Luchten worden deze stoffen niet gemeten. Meer informatie over Hollandse Luchten is te vinden op de Hollandse Luchten Burgermetingen in Noord-Holland (hollandse-luchten.org)
Wat is dichtbij de bron en kan het helpen als ik een filterinstallatie aanleg in mijn huis?	Waar stof terechtkomt, hangt af van verschillende dingen zoals hoe groot een stofdeeltje is, wat de weersomstandigheden zijn, of op welke hoogte een stofdeeltje wordt uitgestoten. Grofstof komt vaak binnen enkele honderden meters van de bron neer. Fijnstof kan zich over hele grote afstanden verspreiden, soms wel honderden kilometers. Het RIVM heeft geen expertise op de effectiviteit van luchtfilterinstallaties.
Is het veilig om groenten en fruit uit de eigen tuin te eten? En hoe is dat voor tuinders in de regio?	Wij hebben geen onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van schadelijke stoffen in groenten en fruit in het IJmondgebied. In de regel kunnen neergedaalde stofdeeltjes en daarin aanwezige PAK en metalen op groenten en fruit in de eigen tuin worden verwijderd door deze grondig te wassen.
Is het verstandig om een smogalarm af te laten gaan of een ander alarm als de luchtkwaliteit slecht is?	Als slechte luchtkwaliteit wordt verwacht geeft het RIVM een smog waarschuwing af. Zo'n waarschuwing geeft handelingsperspectief. Mensen met luchtklachten kunnen bijvoorbeeld binnenblijven, of mensen kunnen een ander moment kiezen om te sporten. Zo'n smog waarschuwing geldt als er in een groot gebied slechte luchtkwaliteit wordt verwacht. Soms is de luchtkwaliteit lokaal slecht. Dat is vaak niet te voorspellen. Hoe de luchtkwaliteit op dit moment is, is te vinden op Luchtmeetnet.nl
Hoe is de concentratie in Oud IJmuiden, Driehuis en Velsen-Zuid? (aan de overkant van het kanaal?)	Op de website Luchtmeetnet.nl zijn de actuele concentraties voor bijvoorbeeld fijnstof te zien per meetpunt. Niet elke locatie heeft een meetpunt. Op de website GCN & GDN kaarten RIVM staan voor verschillende stoffen concentratiekaarten.
De overheersende wind is zuidwest en daarmee ligt Heemskerk in de pluim van Tata. Zojuist werd gezegd dat Heemskerk verder weg	Hoe fijnstof zich verspreidt, hangt af van verschillende dingen zoals de windrichting, de afstand tot de bron etc. Hoe verder fijnstof waait vanaf de bron, des te verder wordt het verdund. Hierdoor zijn concentraties fijnstof op grotere afstand van belangrijke bronnen lager dan dichterbij. Op de website GCN & GDN kaarten RIVM staan voor verschillende stoffen concentratiekaarten.

ligt. Dan zou Heemskerk wel gevoelig zijn voor het fijnstof wat makkelijk met de wind meekomt?	
Waarom liggen de Nederlandse normen lager dan de luchtkwaliteitsnormen die de WHO stelt?	Het Nederlandse beleid voor luchtkwaliteit is gebaseerd op internationale afspraken en normen. De normen voor de luchtkwaliteit in Nederland zijn gelijk met de EU normen. Dit is een beleidskeuze van de Rijksoverheid. Bij de normen wordt rekening gehouden met verschillende aspecten als haalbaarheid, gezondheid en economie. Deze normen liggen hoger dan de WHO advieswaarden. De WHO adviseert vanuit gezondheidsperspectief. Vanuit dat perspectief worden lagere concentratie niveaus geadviseerd. Voor meer informatie: Luchtkwaliteitsnormen Risico's van stoffen (rivm.nl)
Waarom hebben we Europa nodig voor het vaststellen van de luchtkwaliteitsnormen?	Luchtverontreiniging is een grensoverschrijdend fenomeen. Fijnstof stopt niet bij de landgrens. Daarom heeft het grote voordelen om internationale afspraken te maken over luchtkwaliteitsnormen en emissiereducties. De WHO kan hierover adviseren en in EU verband kan dit worden afgedwongen.
Gaat het RIVM nog om de tafel met de experts van Tata-steel over de verschillen in de meet- en berekeningsresultaten? Kan de uitkomst hiervan invloed hebben op de bevindingen van de RIVM?	Onder leiding van de provincie Noord-Holland zijn de experts van het RIVM om tafel met de experts van Tata Steel, de Emissiespecialisten van de OD NZKG en experts van het ministerie van I&W en de Inspectie Leefomgeving en Transport. Doel is meer zicht te krijgen op wat het verschil tussen gemeten en berekende concentraties kan verklaren. Voor het onderzoek heeft het RIVM gebruik gemaakt van de formeel gerapporteerde uitstoot in de elektronische Milieujaarsverslagen (e-MJV) van Tata Steel. Aangezien die zijn vastgesteld zal het rapport niet meer veranderen. Wel kan het zijn dat er een verklaring wordt gevonden. Van de bijeenkomst wordt een verslag gemaakt dat openbaar wordt.
Wordt ook gemeten welke stoffen we terugvinden in ons grondwater en drinkwater? Waterwin gebieden zijn binnen 50 kilometer van Tata.	De kwaliteit van het grondwater en drinkwater wordt goed gecontroleerd door de daartoe bevoegde instanties. Drinkwaterbedrijven moeten controleren of de kwaliteit van het geleverde drinkwater voldoet aan de minimale kwaliteit uit het Drinkwaterbesluit. Voor die controles worden regelmatig metingen gedaan op schadelijke stoffen.
Hoe wordt water geloosd en wordt dat ook gemonitord op giftige stoffen? Komt hier ook onderzoek naar?	Dit RIVM-rapport gaat over de bronnen van herkomst van stoffen en metalen (via de lucht en niet via of in het water). De kwaliteit van het grondwater en drinkwater wordt goed gecontroleerd door de daartoe bevoegde instanties. Drinkwaterbedrijven moeten controleren of de kwaliteit van het geleverde drinkwater voldoet aan de minimale kwaliteit uit het Drinkwaterbesluit. Voor die controles worden regelmatig metingen gedaan op schadelijke stoffen. Rijkswaterstaat beschermt de rijkswateren (en dus het Noorzeekanaal) door afvalwaterlozingen te reguleren via vergunningen en/of meldingen door de Waterwet. De provincie is geen bevoegd gezag. Nadat een vergunning is verleend, controleert Rijkswaterstaat of het lozen echt voldoet aan de vergunningvoorschriften. Zie voor meer informatie: Waterkwaliteit en lozing afvalwater Rijkswaterstaat